

Sygn. akt V CSK 99/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa S.
z siedzibą w K. w likwidacji
przeciwko Prokuratorowi Okręgowemu w Opolu
o ustalenie istnienia stosunku prawnego lub prawa zgodnie z art. 189 k.p.c.,
art. 23 k.c., w związku z art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
i art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 października 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od postanowienia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 24 listopada 2014 r., sygn. akt I ACz 2329/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powodowego stowarzyszenia wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania „celem prawidłowej wykładni/zastosowania art. 1 i 2 k.p.c., art. 189 k.p.c., art. 23 k.c. w związku z art. 37, 45, 193 Konstytucji i art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka stanowiący element faktyczny niniejszej skargi, co wymaga wykładni ww. obowiązujących przepisów”.

Podniósł także, że „przytoczone w uzasadnieniu skargi orzeczenia Sądu Najwyższego wskazuje, że w tej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, którego rozstrzygnięcie pozwoli na wyeliminowanie rozbieżności i wątpliwości w orzecznictwie sądowym i właściwe ustalenie odnośnie zastosowania art. 1 i 2 k.p.c., art. 189 k.p.c., art. 23 k.c. w związku z art. 37, 45, 193 Konstytucji i art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego; umożliwia zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wnoszenie przez Sąd Najwyższy wkładu w rozwój nauki prawa. Takie ukształtowanie przez ustawodawcę skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów warunkujących merytoryczne rozpoznanie.

Określony w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymóg uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełniony, jeśli skarżący wykaże przesłanki wskazane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a mianowicie, że: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez/powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny

skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na twierdzeniu że: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

W ocenie Sądu Najwyższego, żadna z tych przesłanek nie została w sposób należyty wykazana.

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurystyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 nie publik.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurystycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono ważne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07 - nie publ. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243). Ponadto prawidłowo wyartykułowane zagadnienie musi być sformułowane w sposób ogólny w tym sensie, że nie może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, nie publ.).

Wskazanie przez skarżącego że „przytoczone w uzasadnieniu skargi orzeczenia Sądu Najwyższego wskazuje, że w tej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, którego rozstrzygnięcie pozwoli na wyeliminowanie rozbieżności i wątpliwości w orzecznictwie sądowym i właściwe ustalenie odnośnie zastosowania art. 1 i 2 k.p.c., art. 189 k.p.c., art. 23 k.c. w związku z art. 37, 45, 193 Konstytucji i art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka" nie spełnia przytoczonych

powyżej wymagań określających prawidłowe powołanie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Treść i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia również wymogu wykazania, że zachodzi przesłanka określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., czyli że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Prawidłowe powołanie się na tę przesłankę wymaga wykazania, że określony przepis stanowi źródło poważnych wątpliwości interpretacyjnych, przy czym nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, nie publ. i z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, nie publ.). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, umożliwiając analizę, czy przyczyny rozbieżności nie są skutkiem odmiennych okoliczności faktycznych oraz czy wykładnia dokonana przez sąd drugiej instancji jest sprzeczna z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Niezbędne jest także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. akt I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt I PK 233/07, OSNP 2009/3-4/poz. 43). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Wniosek skarżącego nie zawiera takiego wyводу. Skarżący ograniczył się do polemiki z wykładnią art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 1 k.p.c. i art. 2 k.p.c. w zw. z art. 45 Konstytucji RP, dokonaną przez Sąd Apelacyjny. Należy podkreślić, że te właśnie przepisy stanowiły podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

